

primarnih karitativnih uloga pretvorile u ekonomski bitne čimbenike na istarskom području te na koje su sve aspekte života ostvarile utjecaj.

U radu Marka Jelenića „Duhovni svijet i svakodnevica u biskupskim vizitacijama Rovinjštine u XVIII. stoljeću“ (246–253) istražuje se svakodnevica u Istri u poslijetridentskom razdoblju. Temeljem analize vizitacija porečkih biskupa i vikara autor je rekonstruirao problematiku poznavanja vjere i moralne discipline među rovinjskim stanovništvom, ali i problematiku čarobnjaštva te psovki, praznovjerja i nadriliječenja.

Tekst „Župnijski ubožni inštituti kot začetki systemske oskrbe revnih“ (254–273) Dragice Čeč bavi se problematikom ubožnica osnovanih u Istri u drugoj polovici 19. stoljeća. Autorica analizira u kojoj su mjeri جوزefinske reforme utjecale na centralizaciju i birokratizaciju skrbi o najsiromašnijim slojevima stanovništva, služeći se pritom primjerima s Pazinštine.

Rad Mihovila Dabe „»Po tom se vidi, da su Istrani najmanje pobožni«: vjerski život i duhovne potrebe puka u očima biskupa Dobrile“ (274–284) zaključuje ovaj svezak zbornika porečkoga bijenala. U njemu autor predstavlja tezu kako je Dobrilina djelatnost shvatljiva isključivo obrati li se pozornost na podrobno poznavanje vjerskih prilika i potreba u povjerenim mu biskupijama.

Kosana Jovanović

***Histria archaeologica*, sv. 44/2013, Pula 2014., 160 str.**

U studenome 2014. objavljen je 44. broj časopisa Arheološkoga muzeja Istre *Histria archaeologica*. Glavni je i odgovorni urednik časopisa Darko Komšo, dok su članovi uredništva Kristina Mihovilić, Ondina Krnjak i Adriana Gri Štorga (ujedno i tajnica uredništva). Članci su u cijelosti prevedeni i na engleski jezik, a za to su zaslužni Miloš Ilgo i Petra Rajić Šikanjić.

Časopis započinje izvornim znanstvenim člankom Sare Močinić i Tee Zubin Ferri „FT-IR spektroskopska analiza prapovijesne keramike iz Osora“ (5–30). Autorice su u radu predstavile rezultate analize kemijskoga sastava prapovijesne keramike metodom FT-IR (metoda infracrvene spektroskopije s Fourierovom transformacijom). Cilj je istraživanja bio odgovoriti na pitanje može li infracrvena spektroskopija pomoći u relativnoj dataciji keramike.

Zaključak do kojega su autorice došle tijekom istraživanja upućuje na to kako metoda FT-IR može pomoći pri utvrđivanju podrijetla keramike, ali i kod određivanja razlike u starosti.

Josip Višnjić, Fabio Cavalli, Tihomir Percan i Dario Innocenti u izvornom znanstvenom članku „Žarni ranoželjeznodobni grob iz Berma. Rezultati arheoloških i MDCT istraživanja“ (31-62) predstavljaju rezultate arheoloških iskopavanja željeznodobne nekropole u Bermu provedenih 2013. godine. Osim što je u radu prikazana kratka povijest Berma i tamošnje nekropole, autori su predstavili i analizu pronađenoga materijala, rezultate dobivene metodom višeslojne kompjutorske tomografije, kao i restauraciju materijala.

„Minervin kult na području rimskodobne Histrije“ (63-82) naslov je preglednoga znanstvenog rada Valentine Zović, u kojem autorica iznosi podatke vezane za prisutnost i rasprostranjenost štovanja božice Minerve na području rimskodobne Histrije.

U izvornom znanstvenom članku „Fragmenti štukature iz jugoistočnog ugla rimskog foruma u Puli“ (83-92) Astrid Mirjane Majkić obrađeni su fragmenti skromnoga, očuvanoga dekora pronađenoga na spoju zida i stropa jugoistočnoga ugla Forumu u Puli.

Klaudia Bartolić Sirotić u prethodnom priopćenju „Kasnoantički ulomci stakla s lokaliteta Višnjjan-Brestić“ (93-110) predstavlja dio kasnoantičkoga staklenog materijala pronađenoga tijekom zaštitnoga arheološkog istraživanja na trasi Istarskoga ipsilona Umag – Pula na lokalitetu Višnjjan-Brestić. Od pronađenoga materijala autorica kao najzanimljivije i najzastupljenije navodi perlice (pronađene kao grobni nalaz) i ulomke čaša.

U stručnom članku „Očuvanje arheološkog stakla“ (111-124) Monika Petrović opisuje postupke očuvanja stakla od njegova pronalaska, restauratorske obrade, pravilnoga pohranjivanja do konačnoga izlaganja.

Damir Demonja u preglednom znanstvenom radu „Prilog proučavanju crkve sv. Franje u Puli“ (125-141) arhitektonski i tipološki analizira pulsku crkvu sv. Franje, jedinstvenu po oblikovanju svetišta i arhitektonsko-plastičnom ukrasu.

U izvornom znanstvenom članku „Granične oznake Motovunske šume iz 1779. godine“ (143-160) Mauro Pitteri predstavlja dokument koji nadopunjuje dosadašnje nalaze istraživača o kamenim graničnim oznakama. Riječ je o dekretu od 7. listopada 1779. i njegovim dodacima kojim je mle-

tački Senat naredio određivanje granica šume u Motovunskoj dolini, kao i postavljanje graničnih oznaka, koje se i danas nalaze na terenu.

Objavljivanjem 44. sveska *Histriae archaeologicae* u dvojezičnom izdanju Arheološki muzej Istre nastavio je s publiciranjem rezultata najnovijih arheoloških istraživanja na istarskom području koji tako postaju dostupni ne samo hrvatskoj nego i svjetskoj stručnoj javnosti.

Hrvoje Badurina

***Histria archaeologica*, sv. 46/2015, Pula 2016., 299 str.**

Časopis Arheološkoga muzeja Istre *Histria archaeologica* izlazi periodično od 1970. godine. Članci su tematski vezani za arheologiju i umjetnost s istarskoga i kvarnerskoga područja. Svi su radovi u potpunosti prevedeni na jedan od svjetskih jezika, najčešće na engleski. Autori članaka eminentni su znanstvenici i stručnjaci s područja arheologije, povijesti i povijesti umjetnosti. Najveći su broj članaka napisali stručni djelatnici Arheološkoga muzeja Istre, ali prisutno je i mnogo vanjskih suradnika. Dosad je izišlo 46 brojeva tiskanih u 40 svezaka, kao i dva posebna izdanja. Nesrazmjer je u brojevima i svescima nastao jer je nekoliko svezaka izišlo kao dvobroj zbog većega broja stranica, ali i hvatanja ritma izlaženja po godištima i godinama. Od sv. 35 postoji i elektronička inačica na Portalu znanstvenih časopisa Republike Hrvatske Hrčak, a skenirani su i svi stariji brojevi te su dostupni na mrežnim stranicama Muzeja.

Najnoviji broj časopisa, čiji je glavni i odgovorni urednik Darko Komšo, na 299 stranica donosi šest izvornih znanstvenih radova, jedno prethodno priopćenje, dva pregledna znanstvena članka i dva stručna rada. Svi su radovi dvostruko recenzirani, recenzenti su iz Hrvatske i inozemstva, a njihova su imena navedena u impresumu.

Skupina autora – Ivor Janković, Darko Komšo, James C. M. Ahern, Rory Becker, Katarina Gerometta, Sanjin Mihelić i Krunoslav Zubčić – potpisuje prvi članak „Arheološka istraživanja u Limskom kanalu 2014. i 2015. Lokaliteti Romualdova pećina i Abri Kontija 002, Pećina kod Rovinjskog Sela, Lim 001 i podvodni pregled Limskog kanala“ (5-23). U radu kategoriziranom kao prethodno priopćenje – novitates predstavljaju se rezultati